

Warszawa, 09-11-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.510.20.2015.PKR

Pan

Zbigniew Ziobro

Minister Sprawiedliwości

Ministerstwo Sprawiedliwości

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

na przestrzeni ostatnich kilku lat Rzecznik Praw Obywatelskich wielokrotnie kierował do Ministra Sprawiedliwości¹ **postulat dotyczący pilnej potrzeby uchwalenia przez prawodawcę kompleksowej ustawy o biegłych sądowych**. Postulat ten związany jest z dążeniem Rzecznika do zapewnienia obywatelom właściwej gwarancji prawa do sądu wynikającej ze standardu wyrażonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

¹ Pisma RPO z dnia 24.11.2015 r., 26.01.2016 r., 19.07.2016 r., 30.01.2018 r., 7.05.2018 r., 20.04.2020 r., 20 stycznia 2022 r. znak (VII.510.20.2015).

Rzecznik powoływał się przy tym m. in. na wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli - „Funkcjonowanie biegłych w wymiarze sprawiedliwości”², raport pt. „Biegli sądowi w Polsce”³ wydany przez Helsińską Fundacja Praw Człowieka oraz raport pt. „Ocena kompetencji biegłych sądowych. Oczekiwania i rekomendacje”⁴ projektu badawczego Forensic Watch (nr E2/2162). We wskazanych publikacjach również wyrażono opinię co do konieczności wprowadzenia do porządku prawnego w najbliższym możliwym terminie kompleksowej ustawy o biegłych sądowych.

Z odpowiedzi udzielonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości w dniu 25 lutego 2022 r. wynika, że dostrzegając problemy związane z funkcjonowaniem biegłych sądowych podjęto w latach ubiegłych decyzję o rozpoczęciu prac nad projektem ustawy o biegłych sądowych. Zdiagnozowano jednak niedoskonałości opracowanego projektu i podjęto prace zmierzające przede wszystkim do wzmocnienia mechanizmów weryfikacji kwalifikacji biegłych, uregulowania statusu instytucji specjalistycznych oraz stworzenia podstaw prawnych dla funkcjonowania centralnego rejestru biegłych. Dodano, że powyższe prace są w toku.

Jednocześnie, wskazano, że minister wydał zarządzenie w sprawie utworzenia Instytutu Ekspertyz Medycznych w Łodzi, powołano do życia Instytut Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi oraz, że prowadzone są prace nad zamieszczeniem list biegłych sądowych ze wszystkich sądów okręgowych w jednym systemie teleinformatycznym stworzonym w ramach projektu pn. „Wymiana danych pomiędzy sądami powszechnymi a samorządami zawodowymi”, tj. w Rejestrze Osób Biorących Udział w Postępowaniu Sądowym („ROBUS”).

Podkreślić jednak należy, że nadal nie przygotowano kompleksowego projektu ustawy o biegłych sądowych.

² Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 16 stycznia 2015 r., <https://www.nik.gov.pl/plik/id,9608,vp,11856.pdf>, data dostępu: 18.04.2018 r.

³ B. Grabowska, A. Pietryka, M. Wolny, A. Bodnar, „Biegli sądowi w Polsce”, Warszawa 2014 r.

⁴ Red. P. Rybicki „Ocena kompetencji biegłych sądowych. Oczekiwania i rekomendacje”, Wyd. Fundacja Europejskie Centrum Inicjatyw w Naukach Sądowych, Warszawa 2015 r.

Mając na względzie powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), ponownie zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o poinformowanie o aktualnym stanie prac nad ustawą o biegłych sądowych wraz z apelem o ich przyspieszenie. Proszę również o wskazanie czy utworzenie podmiotów, takich jak Instytut Ekspertyz Medycznych oraz Instytut Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi oraz stworzenie systemu teleinformatycznego „ROBUS”, przyczyniło się do poprawy funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i skutecznej realizacji prawa konstytucyjnego do sądu.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Marian Banaś

Prezes

Najwyższej Izby Kontroli

ePUAP